

POSTANOWIENIE

Dnia 13 lutego 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Manowska

w sprawie z powództwa R. G.
przeciwko J. S.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 13 lutego 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 12 czerwca 2019 r., sygn. akt I AGa (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od J. S. na rzecz R. G. kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, czyli tak zwanego przedsądu, ustawodawca zagwarantował, że skarga kasacyjna, jako nadzwyczajny środek zaskarżenia

prawomocnych orzeczeń, będzie realizować funkcje publicznoprawne. Ograniczenie przesłanek, wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. do czterech ma, w konsekwencji, zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo będzie uzasadnione jedynie w tych przypadkach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej jednostkowej sprawie. Ostatecznie, nie w każdej sprawie, nawet takiej, w której prawomocne orzeczenie, zostało wydane w warunkach błędu w subsumpcji, czy też wyniku wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. W przeciwnym, bowiem, razie Sąd Najwyższy stałby się, wbrew obowiązującym przepisom, sądem trzeciej instancji, a nie jest, przecież, jego zadaniem dokonywanie korekty ewentualnych błędów w zakresie stosowania, czy też wykładni prawa, w każdej indywidualnej sprawie.

W niniejszej sprawie nie zachodzą przesłanki przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej pozwanego J. S. od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 12 czerwca 2019 r. Wnosząc o jej przyjęcie skarżący wskazał na przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 1) oraz 4) k.p.c. Przedstawione w skardze zagadnienie prawne z art. 398⁹ § 1 pkt 1) k.p.c. sprowadzało się do sformułowania odnośnie do ewentualnej „możliwości nieuwzględnienia zastosowania art. 735 § 1 k.c. w związku z art. 750 k.c. w przypadku ustalenia, iż treść stosunku prawnego w postaci istotnych postanowień umowy zawartej ustnie między stronami została nieprawidłowo ustalona przez Sąd Apelacyjny w wyniku ustalenia treści stosunku prawnego pomiędzy innymi osobami niż strony procesu w niniejszej sprawie, co powodowałoby brak podstaw do powołania się przez sąd na wskazane przepisy k.c.”. Nadto skarżący powołał się także na przesłankę oczywistej zasadności skargi, w zakresie naruszenia art. 328 § 3 k.p.c., „w wyniku ustalenia w zaskarżonym wyroku stanu faktycznego nie istniejącego w sprawie na skutek przekroczenia zasady swobodnej oceny dowodów”.

Wniosek skarżącego o przyjęcie jego skargi kasacyjnej do rozpoznania nie odniósł skutku.

Odnosząc się do powołanej przez J. S. przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1) k.p.c. należy wskazać, że Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania,

jeżeli skarżący wykaże, że wskazane przez niego zagadnienie prawne posiada właściwość „istotności”, która polega na tym, że zagadnienie to stanowi kwestię dotychczas niewyjaśnioną i nierozwiązaną w orzecznictwie sądowym, a więc cechującą się nowością, a którego rozstrzygnięcie może sprzyjać rozwojowi prawa. W efekcie powołanie się na tę przesłankę przedsądu, wymaga, obok sformułowania tego zagadnienia, także przytoczenia związanych z nim konkretnych przepisów prawnych, wskazania dlaczego jest ono istotne oraz przedstawienia argumentacji wskazującej na rozbieżne oceny prawne (por. dotychczasowe orzeczenia Sądu Najwyższego, np.: postanowienie z dnia 23 maja 2018 r., I CSK 33/2018 r., niepubl.; postanowienie z dnia 16 maja 2018 r., II CSK 13/2018, niepubl.; postanowienie z dnia 26 kwietnia 2018 r., IV CSK 585/17, niepubl.). Argumentacja ta powinna odwoływać się w sposób ogólny i abstrakcyjny do treści przepisu, który ma podlegać jednoznacznej wykładni. Niedopuszczalne jest natomiast, aby rzeczona argumentacja zmierzała do uzyskania odpowiedzi o charakterze kazuistycznym, odnoszących się do kwalifikacji prawnej szczegółowych elementów podstawy faktycznej zaskarżonego orzeczenia. Nadto podkreślić należy, że skarżący obowiązany jest wykazać, że rozstrzygnięcie rekomendowanego Sądowi Najwyższemu zagadnienia prawnego jest celowe i konieczne, a zabieg ten bezspornie wymaga zaangażowania autorytetu tego Sądu. W efekcie „istotne zagadnienie prawne” zaprezentowane Sądowi Najwyższemu powinno stanowić poważną jurydycznie wątpliwość, której usunięcie wymaga ingerencji Sądu Najwyższego.

Przenosząc powyższe uwagi na grunt niniejszej sprawy stwierdzić należy, że zaprezentowane przez pozwanego, jako „istotne zagadnienie prawne”, rozważania nie spełniają wymogów stawianych tej przesłance w ramach przedsądu. Otóż zagadnienie to, sprowadzało się do wyводу, rozwiniętego w „uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpatrzenia”, odnośnie do ewentualnej „możliwości nieuwzględnienia zastosowania art. 735 § 1 k.c. w związku z art. 750 k.c. w przypadku ustalenia, iż treść stosunku prawnego w postaci istotnych postanowień umowy zawartej ustnie między stronami została nieprawidłowo ustalona przez Sąd Apelacyjny w wyniku ustalenia treści stosunku prawnego pomiędzy innymi osobami niż strony procesu w niniejszej sprawie,

co powodowałoby brak podstaw do powołania się przez sąd na wskazane przepisy k.c.". Tymczasem zaprezentowana Sądowi Najwyższemu kwestia nie spełnia wypracowanych w judykaturze tego Sądu wymogów stawianych przesłance z art. 398⁹ § 1 pkt 1) k.p.c. Skarżący, bowiem, nie tylko nietrafnie sformułował powyższe zagadnienie, poprzestając na enigmatycznym wywodzie, ale również wadliwie podjął się nieudolnej próby jego uzasadnienia. To ostatnie, bowiem, sprowadzało się li tylko do polemiki z ustaleniami stanu faktycznego sprawy, dokonanymi przez Sąd Apelacyjny w (...). W konsekwencji skarżący nie sprostał w żaden sposób wymaganiom przedsądu w zakresie przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1) k.p.c. Analogiczny wniosek można wywieść odnośnie do powołanej przez skarżącego przesłanki oczywistej zasadności przedmiotowej skargi. Jak wynika, bowiem, z ugruntowanej linii orzeczniczej Sądu Najwyższego powołanie się przez skarżącego na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej zobowiązuje do przedstawienia wyводу prawnego zmierzającego do wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej już przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, co, w efekcie, daje podstawy do przyjęcia skargi, jako oczywiście uzasadnionej (por. postanowienia SN: z dnia 11 grudnia 2009 r., II PK 223/0; z dnia 3 lutego 2010 r., II PK 304/09; z dnia 7 maja 2010 r., V CSK 459/09, nie publ.). Nadto, zaprezentowany w skardze kasacyjnej wywód prawny, na okoliczność wykazania przesłanki oczywistej zasadności, nie może sprowadzać się do polemiki z ustaleniami stanu faktycznego poczynionymi przed sądem II instancji. Niedopuszczalne jest zatem formułowanie argumentów na rzecz oczywistości skargi kasacyjnej przez wyrażenie dezaprobaty dla ocen mających charakter ustaleń w konkretnym stanie faktycznym. Tymczasem skarżący swoje wywody, na okoliczność dowiedzenia powyższej przesłanki, ograniczył do zabiegu kwestionowania poprawności poczynionych przez Sąd II instancji ustaleń faktycznych, w szczególności, w zakresie łączącego strony sporu umownego stosunku prawnego. Konkludując, w konsekwencji rozważań w przedmiocie oceny wykazania przez pozwanego przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 4) k.p.c. brak jest podstaw do stwierdzenia, że w niniejszej sprawie przesłanka ta została przez J. S. w sposób właściwy wykazana. Sąd Najwyższy nie dopatrzył się również

okoliczności, które determinowałyby nieważność postępowania, którą to przesłankę Sąd ten bierze pod uwagę z urzędu.

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

jw